

16.5.2017

SMARTUP FACTORY ANTAA NUORILLE ÄÄNEN

Planin Smartup Factory on Ugandassa testattu ja tehokkaaksi todettu nuorten innovaatiohautomo. Pian se saattaa rantautua myös Suomeen.

Matthew ja Ritah ovat osallistuneet Ugandan pääkaupungissa Kampalassa toimivan Smartup Factoryn toimintaan ja toimivat nyt itse mentoreina.

Se on paikka, jossa kukaan ei kyselä menneisyydestäsi.

Se on paikka, johon kuka tahansa voi tulla, ja jossa tulija hyväksytään omana itsenään.

Näin Smartup Factorya, Ugandassa toimivaa nuorten innovaatiohautomoa, kuvailee **Dennis Omalla**, Plan International Ugandan nuorisokoordinaattori ja Smartup Factoryn koordinaattori.

Ugandassa hautomo tarjoaa syrjäytymisvaarassa oleville nuorille työkalut ja paikan, jossa he saavat tukea oman elämän haltuunottoon. Monelle nuorelle se saattaa olla ainoa mahdollisuus.

– Monet meille tulevista nuorista ovat jo yhteiskunnan ulkopuolella. Hallituksen näkökulmasta he ovat menetettyjä tapauksia, lisäksi heidän omat yhteisönsä pitävät heitä luusereina tai jopa rikollisina, Omalla sanoo.

Nuoret ovat elämänsä parhaita asiantuntijoita

Smartup Factoryssa nuoret opettelevat noin kolmen kuukauden ajan muun muassa elämäntaitoja, taloudenhoitoa ja johtamista. Nuoret harjoittelevat myös tunteiden hallintaa ja mielipiteiden ilmaisua sekä ryhmädynamiikkaa. Ja melkein mitä tahansa muita taitoja, joista he uskovat olevan itselleen tulevaisuudessa hyötyä.

Smartup Factoryn kivijalka on ajatus nuorista oman elämänsä parhaina asiantuntijoina. Tavoitteena on myös tuoda innovaatiot kaikkien ulottuville, ei vain pitkälle koulutetuille nuorille. Innovaatiot voivat tarkoittaa uudenlaista koulutuspolkua, oman yrityksen perustamista tai vaikkapa osallistumista vapaaehtoistoimintaan.

– Nuoret tietävät itse parhaiten tilanteensa. Me tarjoamme heille tilan, jossa he voivat toteuttaa itseään ja selvittää, mitä he haluavat tehdä elämässään, Dennis Omalla sanoo.

Smartup Factoryssa voi opetella myös kuvaamataiteita ja käsitöitä.

Menestystarinoita ja töitä

Menestystarinoita on Ugandassa jo syntynyt.

Omalla kertoo pojasta, joka ei ollut koskaan käyttänyt tietokonetta, kun hän tuli Smartup Factoryyn. Nyt hän elättää itsensä tekemällä kuvitustöitä, kirjojen kansia ja muita painotuotteita graafisena suunnittelijana. Hyvin kävi myös nuorelle naiselle, joka pääsi Smartup Factoryn kautta hallinnon assistentiksi sairaalaan.

– Yritykset ovat alkaneet pitää meitä eräänlaisena referenssinä. He tietävät, että jos joku tulee meiltä, häneen voi luottaa, Omalla kertoo.

Yksi Smartup Factoryn kasvateista on **Salamina Najjuma**. Yliopistosta valmistunut Najjuma haki nuoren vapaaehtoisen paikkaa Smartup Factorysta, kun töitä ei millään tahtonut löytyä.

– Olin äärettömän ujo, enkä saanut suutani auki muiden edessä, Najjuma kertoo.

– Smartup Factoryssa tapasin samassa tilanteessa olevia työttömiä nuoria. Aloin opettaa heille kirjanpitoa ja muita osaamiani taitoja. Olin aidosti hyödyksi ja sain siitä valtavasti itseluottamusta.

Nuorille mahdollisuus aidosti vaikuttaa

Smartup Factoryssa nuoret saavat kokea olevansa osa yhteisöä, jossa heitä arvostetaan.

Kun itsetunto kohoaa, se poikii usein seuraavan askeleen, lähes itsestään.

Nuoret ovat alkaneet

esimerkiksi itse siivota omissa

Smartupissa vapaaehtoisena toimiva Salamina Najjuma ja Plan International Ugandan koordinaattori Dennis Omalla vierailivat keväällä Suomessa.

yhteisöissään. Iso askel on

ollut, kun heidän oma yhteisönsä, joka on saattanut pitää heitä laiskoina tai jopa nuorisorikollisina, on tätä kautta nähnyt heissä ihan uusia puolia, Omalla sanoo.

Ugandassa Smartup Factory toimii jo neljässä paikassa. Lisäksi yksi keskus on avattu Etiopiaan. Nuorten osallistamisen ja vastuuttamisen hengessä nuoret myös johtavat keskuksia itse. Menestyksen takana on kokonaisvaltainen ote.

– Tavoitteena on huomioida niin sukupuoleen ja köyhyyteen liittyvät asiat kuin esimerkiksi työllisyystilanne ja johtamisen taidot. Huomioimme ihmisen kokonaisuutena, Omalla sanoo.

Suomessa mukana maahanmuuttajataustaiset nuoret

Seuraavaksi Smartup Factory valloittaa Suomen, jos projekti saa rahoituksen. Smartup Factory osallistuu Vuosisadan rakentajat -kilpailuun, joka on 43 suomalaisen säätiön ja rahaston yhteinen lahja satavuotiaalle Suomelle.

Jo nyt Smartup Factory Finland on 15 finalistin joukossa. Voittajatiimi saa säätiöiltä merkittävän summan ideansa toteuttamiseen.

Plan International Suomi muokkaa mallia parhaillaan Suomen oloihin sopivaksi yhdessä kumppaneidemme ja nuorten kanssa. Mukana kehitystyössä ovat muun muassa Helsingin kaupungin elinkeino-osasto, Settlementiliitto, Bobonto, The Shortcut ja Funzi.

Suomessa mukaan kannustetaan erityisesti maahanmuuttajataustaisia nuoria, sillä he tarvitsevat usein enemmän tukea oman polkunsä löytämiseen.

– Suomessa on paljon palveluita nuorille, mutta usein niissä nuori on ohjauksen kohteena. Meidän mallissamme nuoret ovat itse aktiivisia toimijoita, sanoo Plan Suomen maahanmuuttajatyön suunnittelija **Anna Peltoniemi**.

f (<http://www.facebook.com/sharer.php?u=https%3A%2F%2Fplan.fi%2Fsmartup-factory-antaa-nuorille-aanen>)

t ([http://twitter.com/home?](http://twitter.com/home?status=Smartup+Factory+antaa+nuorille+%C3%A4%C3%A4nen+https%3A%2F%2Fplan.fi%2Fsmartup-factory-antaa-nuorille-aanen)

[status=Smartup+Factory+antaa+nuorille+%C3%A4%C3%A4nen+https%3A%2F%2Fplan.fi%2Fsmartup-factory-antaa-nuorille-aanen](http://twitter.com/home?status=Smartup+Factory+antaa+nuorille+%C3%A4%C3%A4nen+https%3A%2F%2Fplan.fi%2Fsmartup-factory-antaa-nuorille-aanen))

TUTUSTU TOIMINTAAMME